

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS DARBO INSPEKCIJOS PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163.

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės
Jungtinei profesinių sąjungų atstovybei
jur.np@iae.lt

2020-05- Nr. SD-128-
Į 2020-05-04 raštą Nr. 44-09

KONSULTACIJA Į RAŠTĄ NR. 44-09

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) 2020 m. gegužės 5 d. gavo Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės Jungtinės profesinių sąjungų atstovybės raštą Nr. 44-09 „Dėl konsultavimo ir nuomonės pateikimo“ su visais jo priedais.

Pirmiausiai pažymime, kad **VDI specialistai teikia konsultacijas darbo įstatymų vykdymo klausimais, bet nepasisako fakto klausimu ir nevertina konkrečių aplinkybių.** Toliau Jums teikiama konsultacija susijusi tik su teisės normų reguliavimu paklausimo dalyko atžvilgiu ir jų aiškinimu.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 204 str. 1 d. nurodyta, kad informavimas – informacijos (duomenų) perdavimas darbuotojams ar darbo tarybai (jungtinei profesinių sąjungų atstovybei), siekiant supažindinti su klausimo, susijusio su darbuotojų darbo, socialinėmis, ekonominėmis teisėmis ir interesais, esme. Informavimo metu darbdavys privalo laiku nemokamai raštu teikti informaciją darbo tarybai ir atsako už šios informacijos teisingumą (DK 204 str. 2 d.).

Pažymėtina, jog DK 206 str. reglamentuojamas privalomojo informavimo ir konsultavimo atvejis. Minėto straipsnio 1 d. numatyta, kad darbdavys, įdarbinantis vidutiniškai dvidešimt ir daugiau darbuotojų, privalo informuoti darbo tarybą ir su ja konsultuotis priimdamas sprendimus dėl šių vietinių norminių teisės aktų patvirtinimo ar pakeitimo:

- 1) dėl darbo tvarkos taisyklių, nustatančių bendrąją tvarką įmonėje;
- 2) dėl darbo normų nustatymo taisyklių ar darbo normų;
- 3) dėl darbo apmokėjimo sistemos, kai nėra tai nustatančios kolektyvinės sutarties;
- 4) dėl naujų technologinių procesų įvedimo tvarkos;
- 5) dėl informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarkos;
- 6) dėl darbuotojų privataus gyvenimo apsaugą galinčių pažeisti priemonių nustatymo;
- 7) dėl darbuotojų asmens duomenų saugojimo politikos ir jos įgyvendinimo priemonių;

Tikime laisve

1990 KOVO 11

8) dėl lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonių;

9) dėl įtampų darbe mažinančių priemonių nustatymo;

10) dėl kitų darbuotojų socialinei ir ekonominei padėčiai aktualių teisės aktų.

Paaiškiname, jog DK reglamentuojama, kad darbdavys, privalo informuoti ir konsultuotis su darbo taryba (jungtine profesinių sąjungų atstovybe) priimdamas sprendimus dėl visų vietinių norminių teisės aktų, numatytų DK 206 str. 1 d. Pastebėtina, kad DK 206 str. numato pareigą informuoti darbo tarybą (jungtinę profesinių sąjungų atstovybę) ir su ja konsultuotis prieš priimant sprendimą dėl šiame straipsnyje numatytų vietinių norminių teisės aktų patvirtinimo ar pakeitimo. Apie tokius būsimus sprendimus dėl vietinių norminių teisės aktų darbo taryba (jungtinė profesinių sąjungų atstovybė) informuojama prieš dešimt darbo dienų iki planuojamo jų patvirtinimo (DK 206 str. 2 d.).

Pažymėtina, kad profesinių sąjungų, kaip darbuotojų atstovų esminė pareiga - ginti darbuotojų profesines, ekonomines bei socialines teises ir teisėtus interesus (*Vilniaus apygardos administracinio teismo 2009 m, liepos 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 1-1532-815/2009*). Taigi profesinės sąjungos atlieka itin svarbų vaidmenį, siekiant, jog egzistuojantys darbo santykiai nepažeistų darbuotojų teisių bei teisėtų interesų.

Paminėtina, kad konkrečių teisinių ir faktinių aplinkybių vertinimas yra deleguotas darbo ginčus nagrinėjantiems subjektams. Taigi, jeigu darbdavys pažeidė informavimo ir konsultavimosi pareigas, darbo taryba ar profesinė sąjunga per du mėnesius nuo sužinojimo apie pažeidimą turi teisę inicijuoti darbo ginčą dėl teisės. Jeigu DK nenustato kitaip, darbo ginčą dėl teisės nagrinėjantis organas turi teisę panaikinti darbdavio sprendimus ir įpareigoti atlikti tam tikrus veiksmus, taip pat taikyti DK ar Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatytą atsakomybę (DK 209 str. 1 d.). Taip pat VDI specialistai teikia nuomonę, kuri nėra privaloma darbo ginčus nagrinėjantiems subjektams, jog darbuotojų paieškos ir atrankos tvarka gali daryti įtaką darbuotojų socialinėms ir ekonominėms teisėms, todėl, manytina, kad prieš tvirtinant tokią tvarką turi vykti informavimo ir konsultavimo procedūra su darbuotojų atstovais.

Tautvydas Zasas, tel. (8 5) 260 3473, el. p. tautvydas.zasas@vdi.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Dokumento pavadinimas (antraštė)	VĮ IAE JPSA Konsultacija į raštą Nr. 44-09
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-05-13 14:18 Nr. SD-128-5845
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jonas Gričius Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-05-13 14:18
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-05-13 14:18
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2018-09-25 10:18 - 2021-09-24 10:18
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DekaDoc v.20200508.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2020-05-13 17:28 nuorašą suformavo Danguolė Kerulienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-